

Ljubljanski

Leposloven in znanstven list.

Izdajatelji: Jos. Jurčič, Janko Kersnik, Fr. Levce, dr. Ivan Tavčar.

Leto I.

V Ljubljani, 1. februvarja 1881.

Štev. 2.

Slovénkim svatom z dopisom poslana zdravíjce.

ružba slovénka izbrána vesélo
V svátovski praznik denášnjega dné!
Srce mi rádo perúti razpélo,
K vam preletélo bi z mánoj goré.

Vítke perúti le ptičen so dane,
In prepovédal mi skópi je čas,
Da bi iz béle ropótal Ljubljáne
Z vózom goréčim v Konjice do vás.

Svate zatôrej iz dáleč pozdrávljam,
Sréče obilo vsem vkúpe želím;
V dúhji k družini se vašej prestávljam,
V dúhi za mizo mej vámi sedím.

Žénin! tí prvi poprími kozárec,
Rájnega vínce do vrha nalíj;
Prvi naj tebi zazvéknje udárec,
Tvôja nocój se ženítev slaví.

Ako se nési nažível mladósti,
Ž njó se razstáti si vender dolžán;
Upe vse tvóje in léta prostósti
V jamo pokópaj denášnji je dán.

Têči so nôve ti ure začéle,
Tí si pretrgal vse stare vezí;
S prstenom dávi so v cerkvi objéle
Druge te spóne in druge skrbí.

Sklénen do smrti si z déklico sládko,
Ona je spéta do smrti s tobój;
Bóg ti daj césto po rávnem in gládko,
Ki si nastópil jo, Ránko! nočój.

Vída, nevésta in svatom kraljica!
Kúpico prími z bogáto rokó;
Pila se tebi zdaj bode zdravijca,
Slava se tvôja spomínala ž njó.

Trúdil se stvárník in délal ves téden,
Prédno je z dúšo navdéhnil možá;
Žilav se mož je dozdeval nevréden
V krótko začélje mu vsega svetá.

V trdno zató je polóžil ga spánje
V tihej dremóti mu rébro otél,
Z róko mogóčno ponóvil dejánje,
Žénsko teló je obráziti jél.

Kádar li óna je bila vzbujéna,
Prvi nedéljo je sam praznovál. —
Véнец je svétu vesóljnemu žena,
Bóg se izmíslit' né lépšega znál.

Rékel je: „mož te v družico objáme,
Cvétí mu v rádot na zémeljskih tléh!
Šíbka opíraj o njega sé ráme,
K njemu te véži plakánje in sméh!“

„Síne mu bodeš junáke rodíla,
Déklice, — zvézde nad vrhom goré
Njemu pokórna, le njega ljubíla,
Dókler ti bode gibálo srcé.“

Zópet si prazne kozárce nalijte!
V zdravje se pílo zdaj bode možú,
Ki ste izbráli ga, ker ga častíte,
Véslo mu téga podáli godú.

Mizi, ki slavna za njó je družína,
Gódcem in plésu je on gospodar:
Trkamo tebi, Andréj starejšína,
Svítlemu dnévi pošténi glavár!

Kápljice stare si zdaj odberímo,
Pride pobožna zdravijca na dán!
Jédva na zémlje se v jóki rodímo,
Ràj se v prihódnji obéta nam stán.

Oča nebéski nas príme v otróke,
 Čuje nad nami, svarí in pretí;
 Véčnih beséd nam pošilja proróke,
 Stréči nas módrim pastírjem velí.

Nótranjim ranam, boléznim odkritim
 Léčiti ima njih róka oblást:
 Pijmo duhóvnim z veseljem očitim,
 In poklonimo Bogú se na část!

Vzdígnite ví zdaj možáki se évrsti!
 Ki izkušáli ste, kakšen je svét,
 Mnógo zaróda iméli pri krsti,
 Znanci bogátih in žalostnih lét.

K móžem stopíte ženice izvéste,
 Mátere dráge cvetóčih otrók!
 Bile dekléta ste, bile nevéste,
 Zdaj gospodinje, ohráni vas Bóg!

Svatom še čaka najlépša zdravijca,
 Tvója zdravijca, tí srečna mladóst!
 Tebi prijázna in védra so líca,
 V sméhi se ž njimi igrá veselóst.

Srce v nasládi neznáneji ti plava,
 Ogenj iz bístrih poglédov gorí;
 Ráj neoskrúnjen je tebi narava:
 Blágor ti, jútro zdaj tvójih je dníj!

Žalost jedína globôko te spéče,
 Ako v očéh se ujáme okó;
 Krí ti po žilah nemírneje tēče,
 (Véko*) od sólz je po síli rosnó.

Kádar ti bódo ti dnévi zbežáli,
 Klícala rada bi spet jih nazáj;
 Tudi nam starim so z néba sijáli,
 Šli so, ne vémo, kakó ni kedáj.

Mládei, zatórej se zdáj veselíte!
 Brénknite s kúpo deklíško popréd,
 K ustom rudéčim kozárce nagníte:
 Živi naróda slovénskega cvét!

Bódi še gódcem krdélo nam zdravo,
 Ki se napénjajo, drgnéjo lés,
 Iznad srdítih obrázov krvávo
 Z mókrim očésom nas glédajo vmés!

*) Augenlied.

Gódec na plési vrtí in obráča,
Kakor se zdí mu, človéško petó;
Kádar upéha teptánje plesáča,
Sméšnice, šále iz ust mu gredó.

Žívi, kar cvíli in drgne in píha!
Žívele gósli, trobénta in bás!
Žívi za básom Velénjski Staríha,
Ž njím godernjáje pri péči na glás!

H koncu vrúte še mêní zdravjico,
Dóvolj sem časa le jaz jih vrstíl;
Polno posódo vzemite v desnico,
Da bi na slávo mi vsák jo izpíl!

Létom se naglo umíkajo léta,
Dán porodí se iz préjšnjega dné;
Vénce nevésto nocój še opléta,
Prazne si jútri počéseplásé.

Stanislav.

R o k o v n j a č i.

Historičen roman.

Spisal Josip Jurčič.

(Dalje.)

Pred pol ure je še vino hvalil, zdaj zmerja. Sit si, sit, domóv pojdi," reče krčmar Jošt.

Blaž se zdaj ogleda in vidi, da so bili uže tudi zadnji štirje kmetje odšli. Njegovega tovariša Nanda tudi ni bilo nazaj. Novoprišli konjar pak ni prisedel k njemu, temuč sédel k mizi pri peči, k trojici, katero je Blaž rokovnjaštva dolžil.

„Kam je šel Nande? Kje je, Jošt, povej," reče pijani Blaž.

„Šel je in plačal je vse, le še ti pojdi za njim," deje krčmar, „dosti imaš.“

„Zakaj me podiš? Misliš, de nemam denarja? Več kot ti, več kot ti, Jošt." Rekši išče Blaž po žepih, ali ničesa ne pokaže, tako da se je moralo misliti, da ali ničesa néma, ali pa je uže vino tako premagalo ga, da ne najde.

„Kdo je ta Nande, ki je tako neumen, da zate plačuje?" vpraša Blažev znanec Obloški Tonček od druge mize pri peči sem.